

Obsah

Úvod	5
----------------	---

Část první

Základy anatomie, histologie a fyziologie hospodářských zvířat

Úvod	7
O buňce, tkáních a orgánech všeobecně	7
O buňce	7
O tkáních	9
Pojivo	10
Tkáň svalová	15
Tkáň nervová	16
O orgánech těla	17
Kostra a svalstvo	18
Kostra	18
Všeobecný popis	18
Jak jsou kosti spojovány	18
Kostra trupu	19
Kostra hlavy	26
Kosti končetin	30
Svalstvo	36
Všeobecný popis	36
Svalstvo trupu	37
Svaly hlavy	39
Svaly končetin	39
Fyziologie svalů	44
Vnitřní orgány	46
Všeobecné pojmy	46
Trávicí ústrojí	47
Všeobecný popis	47
Tlma	47
Slinné žlázy	49
Hltan	51
Jícen	51
Žaludek	51
Střevo	56
Játra	59
Slinivka břišní	60
Trávení v ústní dutině	61
Trávení v žaludku	62
Zvláštnosti žaludečního trávení některých hospodářských zvířat	63
Trávení ve střevech	64

Dýchací ústrojí	65
Nosní dutina	65
Hrtan	66
Průdušnice a průdušky	66
Plíce	66
Dýchání	67
Ústrojí močové	69
Ledviny	69
Močovody	71
Močový měchýř	72
Močová roura	72
Vyměšování či vylučování moči	72
Pohlavní ústrojí	73
Samčí pohlavní orgány	73
Samičí pohlavní ústrojí	76
Rozmnožování	79
Ústrojí oběhu krevního a mízního	79
Ústrojí oběhu krevního	79
Srdce	79
Krevní cévy	81
Cévy hrudní aorty	83
Oběh krve	86
Lymfatické cévy	88
Oběh mízy	89
Krvotvorná ústrojí	90
Nervová soustava a smyslová ústrojí	90
Nervová soustava	90
Všeobecně	90
Mícha	91
Mozek	91
Střední mozek	93
Nervy mozkové	94
Nervy míšní	95
Vegetativní nervová soustava	97
Smyslové orgány	97
Ústrojí zrakové	97
Ústrojí sluchové	100
Ústrojí chuti	101
Ústrojí čichu	101
Ústrojí hmatu	101
Druhotné útvary kožní	102
Potní žlázy	102
Mazové žlázy	102
Mléčné žlázy	103
Chlupy (vlasy)	107
Kopyto	107
Vnitřní sekrece	110
Štítná žláza	110
Parathyreoideální žlázy	111
Brzlík	111
Hypofyza (podvěsek mozkový)	111
Epifyza (šišinka)	112
Nadledvinky	112
Slinivka břišní (podžaludeční žláza)	112
Pohlavní žlázy	113

Část druhá

Základy zootechniky

Úvod	114
Plemenitba hospodářských zvířat	114
Dědičnost a její proměnlivost	114
Výběr	117
Třídění (bonitace) hospodářských zvířat	118
Konstituce a exteriér hospodářských zvířat	119
Konstituce hospodářských zvířat	119
Zevnějšek (exteriér) hospodářských zvířat	120
Měření hospodářských zvířat	122
Určení stáří hospodářských zvířat	123
Určení stáří skotu	124
Určení stáří koně podle zubů	125
Co je to plemeno	126
Plemena skotu	128
Třídění plemen skotu	128
Plemena mléčná	128
Cizí mléčná plemena rozšířená v SSSR	133
Plemena mléčná a masná	135
Plemena masná	138
Plemena koní	141
Klasifikace plemen koní	141
Jezdecká plemena	142
Lehcí tahouni	145
Tažní koně	147
Plemena prasat	149
Plemena ovcí	153
Metody plemenitby hospodářských zvířat	153
Čistokrevná plemenitba	154
Meziplemenné křížení	155
Mezidruhové křížení (hybridisace)	156
Technika plemenitby hospodářských zvířat	156
Stáří prvně připouštěných zvířat	156
Zatížení plemeníka	157
Způsob připouštění	158
Výživa hospodářských zvířat	158
Jaké místo zaujímá výživa v celkové soustavě zootechnických a zvěrolékařských opatření	158
Složení krmiv	159
Krmiva	164
Objemná krmiva	164
Šťavnatá krmiva	165
Jadrná krmiva	167
Minerální přísady	169
Uskladnění krmiv a záznamy o jejich zásobách	170
Příprava krmiv ke krmení	173
Jakost krmiv	176
Hodnocení krmiv v krmných (ovesných) jednotkách	177
Krmení skotu	178
Stanovení zachovné dávky	179
Stanovení produkční dávky	180
Stanovení denních dávek	181
Krmení dojníc v době stání na sucho	183

Pastevní chov	184
Krmení býků	185
Krmení mladého skotu	185
Krmení tažných koní	191
Příprava krmiv pro koně	193
Krmení prasat	193
Krmiva pro prasata	193
Jadrná krmiva	194
Krmení plemenných kanců	197
Krmení březích prasnic	198
Krmení kojících prasnic	200
Krmení selat	202
Minerální přísady pro prasata	205
Krmení ovcí	206

Část třetí

Základy hygieny hospodářských zvířat

Úvod	208
Vzduch a jeho vliv na organismus hospodářských zvířat	209
Složení vzduchu a jeho význam	209
Fysikální vlastnosti vzduchu	210
Hygienická hodnota pitné vody	212
Všeobecné poznatky	212
Zdroje zásobování vodou	213
Hygienické požadavky, kladené na pitnou vodu	214
Hygiena zásobování vodou	215
Čištění a desinfekce vody	217
Hygienický význam půdy	218
Fysikální vlastnosti půdy	219
Zřizování mrchovišť	219
Stáje pro hospodářská zvířata	221
Volba místa pro stáje	221
Stavby a udržování stájí hospodářských zvířat	221
Kanalizace	223
Větrání	224
Stelivo pro zvířata	227
Zvláštnosti stavby koníren	227
Zvláštnosti staveb stájí	229
Zvláštnosti stavby vepřinců	233
Zvláštnosti stavby ovčínů	234
Ošetřování hospodářských zvířat	234
Ošetřování kůže	234
Ošetřování dojníc	235
Ošetřování plemeníků	236
Ošetřování březích samic	237
Ošetřování tažných zvířat	237
Hygiena chovu mláďat	239
Odchov telat	239
Odchov hříbat	242
Odchov selat	243
Odchov jehňat	244
Hygiena pastevního chovu	245

Část čtvrtá

Nauka o lécích

Něco o latině	248
Výslovnost a užívání písmen	248
Některá latinská slova a zkratky, užívané při psaní receptů	249
Obecné poznatky o léčivých prostředcích	250
Receptura	250
Lékárna a její zařízení	253
Úschova léčiv	254
Pravidla, podle nichž jsou léky připravovány a vydávány	255
Formy léků	255
Pevné léky	256
Měkké léky	256
Tekuté léky	257
Všeobecné poznatky z farmakologie	259
Co je to dávka	259
Jak se léků užívá	259
Vylučování léků	260
Léčiva	260
Mírnící	260
Obalující	261
Čistící a pohlcující	262
Stavící	262
Dráždivé	263
Leptavé	265
Desinfekční	265
Prostředky k zlepšení trávení	269
Projímadla	270
Prostředky k povzbuzení činnosti srdce i jiných ústrojů	272
Uklidňující a tišící bolesti	273
Snižující horečku	274
K odkašlávání	275
Močopudné	276
Prostředky proti hlístům	276
Sílicí	277
Přípravky obsahující vitaminy	279

Část pátá

Krátký přehled obecné mikrobiologie

O mikrobech	280
Obecné pojmy	280
Stavba bakterií	282
Výživa mikrobů	284
Dýchání mikrobů	285
Výzkum mikrobů	285
Odolnost mikrobů	287
Vliv chemikálií na mikroby	289
Rozšíření mikrobů v přírodě	292
Všeobecné poznatky	292
Mikroby vzduchu	292
Mikroby vody	293
Půdní mikroby	293
Mikroby žijící ve zvířatech	294

O infekci a imunitě	294
Všeobecné pojmy	294
Jak vzniknou choroboplodné zárodky do zvířete	295
Zdroje nákazy zvířat a cesty, jimiž se mikroby dostávají do zvířete	296
Šíření choroboplodných mikrobů ve zvířeti	298
Průběh infekční choroby	299
Rozmnožování a hromadění mikrobů, vniklých do organismu	299
Druhy infekčních chorob	300
Imunita	302
Způsoby profylaxe (předejití) a terapie (léčení) nakažlivých chorob	305
Mikroskop, jeho složení a práce s ním	306
Jak je nutno konservovat, balit a zasílat materiál k bakteriologické zkoušce	308
Obecná pravidla pro odebírání a zasílání vzorků	309
Odebrání pathogenního materiálu při jednotlivých infekčních chorobách	

Část šestá

Základní poznatky z pathologické fyziologie a pathologické anatomie

O nemoci	312
Příčiny nemocí	313
Rozdělení nemocí	313
Pathogenese	314
Smrt a posmrtné změny	315
Základní pathologické procesy	315
Atrofie	315
Nekrosa	315
Distrofie	316
Poruchy v krevním oběhu	317
Otok a vodnatelnost	318
Záněty	318
Regenerace neboli obnovení	321
Nádory neboli novotvary	321
Horečka	322
Pitva	323

Část sedmá

Pathologie a terapie vnitřních nenakažlivých nemocí hospodářských zvířat a základy klinické diagnostiky

Úvod	327
Vyšetřování zvířat a způsoby jejich poutání	328
Zacházení se zvířaty při vyšetřování	328
Postup klinického vyšetřování	330
Zápis o nemocném zvířeti	330
Anamnesa	330
Celkové vyšetření zvířete	332
Určení habitu zvířete	332
Vyšetření sliznic	334
Vyšetření mízních uzlin	335
Vyšetření kůže	335
Měření tělesné teploty	336
Chorobopis	337
Choroby ústrojí oběhu krevního	339
Vyšetření ústrojí oběhu krevního	339
Zánět osrdečnicového vaku (perikarditis)	343

Zánět srdečního svalu (myokarditis) a jeho dystrofie (myodegenerace srdce)	345
Zánět nitrosrdeční blány (endokarditis, srdeční vady)	347
Choroby krve	347
Způsoby získání žilné krve k diagnostickým účelům	347
Jak se připraví nátěr krve k mikroskopickému vyšetření	348
Nedokrevnost. Anaemie	349
Choroby dýchacího ústrojí	350
Vyšetření dýchacího ústrojí	351
Choroby nosní dutiny, hrtanu a dýchací trubice	356
Nosní katar — rýma	356
Katar hrtanu (laryngitis)	358
Otok hrtanu	359
Nemoci průdušek, pohrudnice a plic	360
Akutní bronchitis	360
Chronická bronchitis	362
Hnisavý zánět průdušek	362
Otok plic	363
Alveolární rozedma plic	364
Katarální, atelektatické, hypostatické, aspirační a metastatické záněty plic. Bronchopneumonie	366
Kruposní zánět plic	370
Snět plic	372
Zánět pohrudnice (pleuritis)	373
Choroby trávicího ústrojí	375
Vyšetřování trávicích orgánů	375
Vyšetření vylučování výkalů a vyšetřování výkalů samých	380
Choroby dutiny ústní, hltanu a jícnu	380
Zánět ústní dutiny (stomatitis)	380
Zánět hltanu (pharyngitis, angina)	381
Zánět jícnu	383
Ucpání jícnu	384
Choroby předžaludků přežvýkavců	385
Přeplnění bachoru	385
Prudké nadmutí bachoru přežvýkavců (tympanie)	386
Chronické nadýmání	389
Periodické nadýmání telat	390
Cizí tělesa v čepci (traumatická retikulitis)	390
Atonie předžaludků	391
Rozšíření volete drůbeže (měkké nebo tvrdé vole)	392
Choroby žaludku a střev	393
Žaludeční a střevní katar (gastroenteritis)	393
Prudký žaludeční a střevní katar u mladých zvířat	395
Choroby žaludku a střev s kolikami	397
Všeobecné poznatky	397
Prudká dilatace žaludku koně	398
Katarální spasma střev (enteralgie)	402
Nadýmání střev	404
Zácpa střev	405
Přehození a zauzlení střev	408
Prudký zánět pobřišnice (peritonitis)	409
Choroby močového ústrojí	410
Vyšetření močového ústrojí	410
Jak se zavádí kateter do močového měchýře	411
Zánět ledvin (nephritis)	412
Močové kameny	413

Zánět močového měchýře (cystitis)	413
Zánět roury močové (uretritis)	414
Choroby výměny látkové	414
Paralytická myohemoglobinurie koní	415
Acetonemie skotu	417
Avitaminosa A	418
Avitaminosa B	421
Avitaminosa B u telat	421
Avitaminosa C (kurděže, skorbut)	423
Avitaminosa D (rachitis, křivice)	423
Měknutí kostí (osteomalacie)	426
Lízavka	427
Požírání vlny	428
Choroby nervové soustavy	428
Vyšetření nervové soustavy	428
Anaemie mozku a jeho blan	430
Hyperemie mozku a jeho blan	431
Úžeh a úpal	431
Zánět mozku a mozkových blan (encephalitis a meningitis)	432
Mozkové trauma	433
Zánět míchy	435
Choroby kůže	435
Kopřivka	435
Fagopyrismus po požití různých potravin	436